

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J. J.**, bývajúceho v H., zastúpeného JUDr. R. B., advokátom v H., proti žalovanému **Okresnému súdu Humenné**, Laborecká č. 17, Humenné, zastúpenému JUDr. I. Š., advokátom vo S., **o náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 25 C 129/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. septembra 2007 sp.zn. 3 Co 310/2006 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 19. septembra 2007 sp.zn. 3 Co 310/2006 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov z 20. septembra 2006 č.k. 25 C 129/05-124, ktorým tento zamietol žalobu žalobcu o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 000 Sk za vyjadrenie žalovaného k ústavnej sťažnosti prejednáwanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky v tom znení, že jeho podanie ústavnej sťažnosti považuje za tendenčné s motiváciou aj v tejto veci získať finančné prostriedky. Odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a na daný skutkový stav použil aj správny právny predpis, teda vec správne právne posúdil. Aj podľa jeho názoru vyjadrenie žalovaného, poukazujúce na motiváciu žalobcu smerujúcu k získaniu finančných prostriedkov, neprekročilo rámec vyjadrenia účastníka konania primeraného k okolnostiam prípadu, teda k samotnému konaniu, ktorého sa ústavná sťažnosť týkala. Poukázal na to, že predpokladom pre poskytnutie ochrany pred zásahmi do práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je

okrem iného skutočnosť, že zásah bol neoprávnený. Nemožno hovoriť o neoprávnenom zásahu tam, kde takýto zásah zákon dovoľuje alebo tam, kde k zásahu došlo v rámci výkonu subjektívneho práva. Subjektívnym právom v uvedenom zmysle je i právo predsedu Okresného súdu Humenné vyjadriť sa k sťažnosti žalobcu podanej na Ústavný súd. Vyjadrenie subjektívneho názoru žalovaného vyslovenom v rámci uplatňovania procesných práv účastníka v konaní vedenom pred Ústavným súdom nemožno preto označiť za neoprávnený zásah do osobnosti žalobcu, i keď inak by sa zásah týkal osobnosti žalobcu. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 20 965,50 Sk na účet jeho advokáta. Rozhodnutie o trovách konania zdôvodnil s poukazom na § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. a dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm.b/ a c/ O.s.p. Vyčítal odvolaciemu súdu, že jeho názor a výklad ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nemá oporu v platnom práve. Považoval za neprijateľný záver odvolacieho súdu o subjektívnom práve žalovaného vyjadriť sa k sťažnosti žalobcu podanej na Ústavný súd Slovenskej republiky. Mal za to, že obidva súdy zásadným spôsobom porušili jeho ústavné právo podľa čl. 9 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keď vôbec nezobrali do úvahy a nevyhodnotili všetky jeho tvrdenia o porušení jeho práv nepravdivými tvrdeniami odporcu v jeho vyjadrení k ústavnej sťažnosti. Tiež vyčítal okresnému súdu, že napriek jeho žiadosti z 20. októbra 2006 mu tento nezaslal súdnu zápisnicu z 20. septembra 2006, čím porušil jeho právo podľa § 44 ods. 1 O.s.p. Priznanie náhrady trov prvostupňového odvolacieho konania žalovanému nepovažoval za vecne správne. Podľa jeho názoru v súdnom konaní mohli žalovaného kvalifikovane zastupovať vyšší súdni úradníci a jeho predseda, nakoľko majú právnické vzdelanie a teda priznanú náhradu trov právneho zastúpenia advokátom považoval za neúčelne vynaložené trovy konania žalovaným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel

k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyhlásil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípadne, že by rozhodnutie spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm.a/ a c/ O.s.p. avšak len v prípade, ak je dovolanie prípustné a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namietala alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv

začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., na ktoré poukazoval dovolateľ.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie, alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dokazovanie a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Z obsahu spisu nevyplýva, že by porušením niektorého z uvedených procesných práv bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Je pravdou, že žalobca 20. októbra 2006 požiadal súd prvého stupňa o vyhotovenie kópie zápisnice z pojednávania konaného pred súdom prvého stupňa 20. septembra 2006. Kópia zápisnice bola vyhotovená a žalobcovi doručená so značným odstupom času (podľa tvrdenia žalobcu spolu s rozsudkom odvolacieho súdu), ktorá skutočnosť však podľa názoru dovolacieho súdu nemala za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Žalobca sa uvedeného pojednávania zúčastnil, bol vypočutý ako účastník konania, svoju argumentáciu vo veci samej vyjadril v odvolaní podanom proti rozsudku súdu prvého stupňa a vo svojej rozsiahlej výpovedi účastníka konania pred odvolacím súdom.

V dovolaní dovolateľ osobitne zdôrazňoval svoj nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania. Treba zdôrazniť, že i keď je takéto rozhodnutie súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má charakter uznesenia a tento charakter nestráca i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania, treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré

vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 ods. 1 a 2 O.s.p.). Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu a vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania ako aj o tých uzneseniach, vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. teda vylučuje prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. a § 239 ods. 3 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p. dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože trovy žalovaného vzniknuté v súvislosti s jeho vyjadrením k dovolaniu nepovažoval vzhľadom na jeho neprípustnosť za potrebné na účelné bránenie práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. mája 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :